

Heinz Rafael (Raf) Silberberg is geboren op 4 december 1920 in Berlijn. Hij was de zoon van Ludwig Silberberg en Emma Ilse Plaut. Hij verhuisde met zijn familie naar Nederland, mogelijk op de vlucht voor het Nazi regime en kwam terecht in Arnhem.

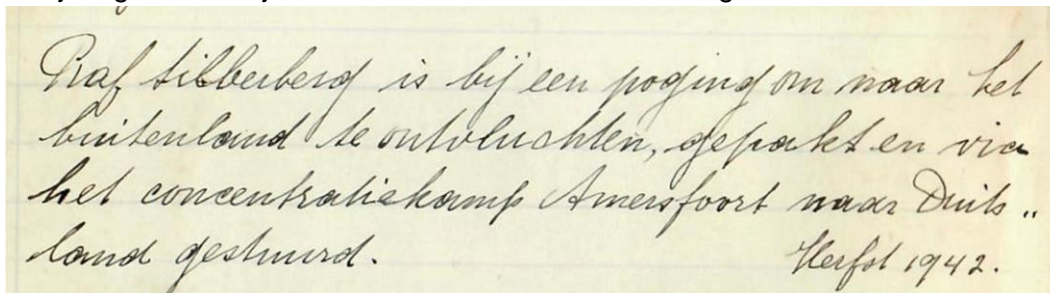
Raf was actief als scout in Arnhem bij de Veluwse verkenneren. In 1930 ontstond padvindergroep De Veluwsche Verkenneren als afsplitsing van de Velpse Woudlopers, omdat de belangstelling voor Scouting te groot werd. Drie jaar later werd ook deze groep te groot en ging een afgesplitst deel onder de naam Zwervers verder met een troephuis op Zijpendaal. In juli 1935 werd bij de Veluwsche Verkenneren een voortrekkersstam opgericht, de Vikingstam, met Oubaas Viskil. Raf werd in 1938 lid van deze stam. De verkennerleiding van de groep is in die zomer niet beschikbaar om op zomerkamp te gaan en daarom sprong Raf, samen met medevoortrekker Fred Boltjes, in, zodat het kamp toch door kan gaan. Een jaar later ging hij studeren in Den Bosch.

Op 15 april 1942 trouwde Raf met Jette Rachel Hoogstraal, de jongste dochter van Salomon en Carolina Hoogstraal. Hij verhuisde naar Amsterdam. Toen duidelijk werd dat de Amsterdamse joden moesten onderduiken, vroeg Raf's vader aan Bert of hij Raf en zijn vrouw wilde opvangen. Bert stemde toe en ging persoonlijk naar Amsterdam om ze op te halen. Ze keerden per trein terug naar Arnhem, hoewel het voor Joden verboden was om met het openbaar vervoer te reizen. Bij aankomst in Arnhem begeleidde Bert elke vluchteling naar een ander adres. Raf werd al snel verraden, ontdekt en gedeporteerd.

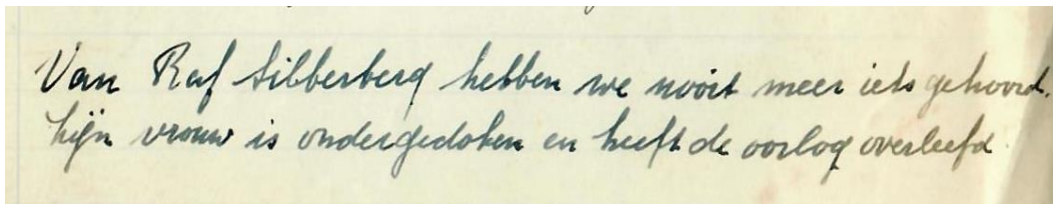
Raf kwam via kamp Amersfoort terecht in concentratiekamp Mauthausen en werd daar op 10 november 1942 vermoord. Hij werd 21 jaar. Ook zijn vader en moeder zijn vermoord in de oorlog.

Na de oorlog verhuisde Jette Silberberg (later Yael Lanir) naar Israël. Ze bleef in contact met Bert. Op 6 februari 1986 erkende Yad Vashem Gorissen Bert als Rechtvaardige onder de Volkeren.

In zijn logboek schrijft Bert Gorissen over Raf Silberberg.

Raf Silberberg is bij een poging om naar het buitenland te ontvluchten, gepakt en via het concentratiekamp Amersfoort naar Duitsland gestuurd.
Herfst 1942.

Verschillende verkenners en voortrekkers van de Veluwe Verkenners waren actief in of werden slachtoffer van de oorlog. Bert Gorissen was actief in het verzet en hielp joden om onder te duiken, Jan Kuiper werd in Nederlands Indië door de Japanse bezetter geëxecuteerd op verdenking van illegale activiteiten. Rien Schulte werd als krijgsgevangene tewerkgesteld in Zuidoost Azië. Arend Goedhart sneuvelde aan het oostfront in dienst van de Waffen SS. Raf komt om in concentratiekamp Mauthausen. Fred Boltjes werd opgepakt bij de studentenrazzia en kwam via het Oranjehotel terecht in Kamp Vught. Verschillende medescouts worden als dwangarbeider tewerkgesteld in het kader van de Arbeitseinsatz. Jo Onnekink ging in het verzet en belandde als Engelandvaarder in Groot Brittanie en vaandrig Garrit Memelink was actief in de Binnenlandse Strijdkrachten.

Meer informatie

[Heinz Rafael Silberberg \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Gorissen Lambertus \(yadvashem.org\)](http://yadvashem.org)

["De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, jrg 7, 1939, no 83, 1939 » 1939-07 - Pag. 10 | Delpher](#)

[bol.com | De stille slag | 9789075879209 | Margo Klijn | Boeken](#)

[Heinz Rafael Silberberg \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[104 Journaal, 1938-1949. 1 deel \(Gelders Archief\) - Gelders Archief](#)

Logboek 'Van Indianenclub tot Voortrekkersstam' en Uit mijn VT tijd. Bert Gorissen

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.